

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені
М.П.Драгоманова
*Кафедра цивільного захисту населення
та безпеки життєдіяльності*
Інститут інноваційних технологій і змісту освіти
Центр еколого-валеологічних ініціатив

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

*Матеріали
I Всеукраїнської заочної науково-практичної
конференції, присвяченої 180-річчю
Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова.
(16 квітня 2015 року, м. Київ)*

Київ – 2015

Міністерство освіти і науки України

Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова

Кафедра цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти

Центр еколого-валеологічних ініціатив

ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ УКРАЇНИ

Матеріали

I Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції,
присвяченої 180-річчю Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова.

(16 квітня 2015 року, м. Київ)

Київ-2015

УДК 355.58

ББК 68.69

П78

Редакційна колегія:

Шмалей С.В. - доктор педагогічних наук, професор *{відповідальний редактор}*;

Бондаренко О.О. - кандидат військових наук, доцент;

Веселківський Р.В. - кандидат технічних наук, доцент;

Гвоздій С.П. - кандидат педагогічних наук, доцент;

Гнєшув В. О. - кандидат технічних наук, доцент;

Дашковська О.В. - кандидат хімічних наук, доцент;

Дегтяренко Т.В. - доктор медичних наук, професор;

Редька І.В. - кандидат біологічних наук, доцент;

Постолатій Т.О. - *відповідальний секретар*;

Халмурадов Б.Д. - кандидат медичних наук, доцент;

Цебржинський О.І. - доктор біологічних наук., професор

Затверджено до друку Організаційним комітетом I Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту населення: сучасні реалії України»

Проблеми цивільного захисту населення: сучасні реалії України:

Матеріали I Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції, присвяченої 180-річчю Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. - Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. - 119 с.

Матеріали конференції висвітлюють результати різноспрямованих теоретичних і прикладних досліджень в сфері цивільного захисту, а також розкривають сучасний стан, напрями та перспективи розвитку освіти в галузі цивільного захисту та формування культури безпеки життєдіяльності.

УДК 355.58

ББК 68.69

П78

©Автори статей, 2015

© НПУ імені М.П. Драгоманова

ЗМІСТ

<i>Арабаджи-Сапункова С.Г.</i> Психические детерминанты стрессоустойчивости и адаптивности личности.....	6
<i>Аревадзе І.Ю., Халмурадов Б.Д.</i> Особливості УФ – бактеріальної очистки мінералізованих шахтних вод	7
<i>Бакин С.А.</i> Индивидуализация растительных гомеопатических препаратов для профилактики травматизма при чрезвычайных ситуациях	9
<i>Бакин С.А., Щербина Т.И.</i> Влияние химических факторов окружающей среды на реактивность организма.....	11
<i>Віlyк V.</i> 6. Preparation of future teachers is to life - support of students of initial school extraordinary situation	13
<i>Бегун В.В., Гречанинов В. Ф., Яцук О.П.</i> Нова концепція вищої освіти з безпеки	15
<i>Бенца Т.М.</i> Посттравматические стрессовые расстройства у пациентов, прибывших из зоны боевых действий.....	17
<i>Бойчук Ю.Д., Астахова М.С.</i> Організаційно-педагогічні умови здійснення навчання учнів діям у надзвичайних ситуаціях	19
<i>Бобро О.В.</i> Метод надання першої допомоги постраждалим у надзвичайних ситуаціях.....	21
<i>Буц Ю.В., Крайнюк О.В.</i> Ризик виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах підвищеної небезпеки у Харківському регіоні	23
<i>Галаджун Я.В., Муць І.Р., Петришин Р.С., Яремко З.М.</i> Деякі тенденції в усвідомленні потенційних небезпек	25
<i>Гарбузюк І.В.</i> Використання інформаційно-комунікативних технологій при викладанні дисципліни «Цивільний захист» у вищих навчальних закладах	27
<i>Гнеушев В.О.</i> Дезактивація стічних вод за допомогою геохімічних бар'єрів.....	28
<i>Гончаренко Н.Н.</i> Влияние мультимедийных технологий на мотивацию формирования культуры безопасности	30
<i>Дашковська О.В., Філіповський О.В.</i> Психологічна допомога воїнам АТО	32
<i>Дегтяренко Т.В., Лесньова І.М.</i> Значення самоусвідомлення етнічної ідентичності в умовах сучасної антропологічної кризи	34
<i>Дегтяренко Т.В., Курунова Ю.О.</i> Інтелектуально-особистісний потенціал індивіда в реалізації адаптивної спрямованості поведінки ...	36

<i>Добростан О.В., Плиска О.І.</i> Проблема організації та порядку проведення заходів щодо санітарної обробки людей, спеціальної обробки одягу, засобів індивідуального захисту, транспортних засобів та обладнання	38
<i>Єлисеєв В.Н.</i> Математична модель оцінки готовності підрозділів сил цивільного захисту для виконання рятувальних робіт.....	40
<i>Закономірний І.М.</i> Використання методу проблемно-ситуативного аналізу у навчанні учнів вечірньої школи цивільного захисту	42
<i>Заплатинський В.М.</i> Нормативні основи освіти з цивільного захисту та безпеки в Україні	45
<i>Зінченко С.В., Веселівський Р.Б.</i> Психологічна підготовка майбутніх фахівців пожежно-рятувальної служби до діяльності в екстремальних умовах: особистісний аспект.....	47
<i>Ігнатенко С.А.</i> Формування психологічної готовності майбутніх педагогів до дій в надзвичайних ситуаціях з використанням інтерактивної методики «Театр Форум»	50
<i>Ігуменцев В.А., Могильниченко В.В.</i> Питання щодо впровадження інженерно-технічних заходів цивільного захисту в містобудівній документації	52
<i>Кляссен Н.Л.</i> Навчально-методичне забезпечення цивільного захисту та БЖД учасників навчально-виховного процесу закладами післядипломної педагогічної освіти	54
<i>Ковальов О.С.</i> Проблеми захисту персоналу на хімічно небезпечних підприємствах під час надзвичайних ситуацій.....	56
<i>Кузьменко В.В., Дуля А.В.</i> Формування екологічної компетентності курсантів для життєзабезпечення у надзвичайних ситуаціях.....	58
<i>Мазена І.В., Мазена М.А.</i> Роль системного аналізу у вивченні біологічних екосистем.....	60
<i>Маланчук Т.О.</i> Деякі аспекти навчання лікарів в контексті забезпечення захисту людини при надзвичайних ситуаціях	62
<i>Малинівська Л.І.</i> Особливості навчання дітей підліткового віку з питань цивільного захисту	64
<i>Нечипоренко М.Г., Нечипоренко Л.М.</i> Організаційно-педагогічні заходи життєзабезпечення учнівської молоді в надзвичайних ситуаціях.....	66
<i>Носіков О.М.</i> Проблема професійного наповнення сфери цивільного захисту	68
<i>Окса М.М.</i> Виховання здорового способу життя соціально знехвалених дітей у умовах дитячого будинку	69

Олайя-Верано В.В. Сучасний стан моніторингу екологічної безпеки ...	71
Олайя-Верано В.В. Проблеми державної системи екологічного моніторингу в Україні та шляхи їх подолання. Аналітична записка	73
Положешний В.В. Про підготовку особового складу пожежної охорони та персоналу на АЕС.....	75
Редька И.В. Підходи к моделюванню поведінки людей в процесі евакуації в чрезвычайних ситуацій ситуаціях.....	76
Рябініна Г.О., Вишневська Л.В., Іванищук С.М. Женевські конвенції як основа правового забезпечення захисту цивільного населення та об'єктів в Україні.....	81
Речицький О.Н. Решнова С.Ф. Формування знань про хімічну безпеку у студентів в процесі викладання хімії	84
Савчук О.П., Тодоров О.Д. Сучасний погляд на стан захисту населення від надзвичайних ситуацій різної складності.....	86
Скидан М.А. Система санітарної охорони території країни	89
Слюсаренко Н.В. Організація робочого місця та правила безпечної праці при виготовленні учнями швейних виробів	91
Туровська Г.І. Забезпечення цивільного захисту населення у надзвичайних ситуаціях: проблеми та рішення	93
Фесенко Г.В., Буханова К.С. Пути снижения санитарных потерь населения при совершении биологического террористического акта с применением легочной чумы	95
Халмуратов Б.Д., Казанець В.І., Павлиш В.Д., Кот А.С. Основні напрямки реалізації державної стратегії зниження ризиків і пом'якшення наслідків НС	97
Цебржинський О.І. Хімічна агресія та захист від неї.....	99
Цебржинський О.І. Бойові отруйні речовини.....	103
Чайковський Ю.М. Інноваційні підходи щодо удосконалення Методики прогнозування наслідків впливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті	107
Чинкіна Т.Б. Актуальні питання формування психічного здоров'я підлітків.....	109
Шарко В.В. Еколого-орієнтовані аспекти захисту та безпеки в туристичній індустрії	111
Шмалей С.В., Щербина Т.І. Інтерактивні технології вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності»	114

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ З ПИТАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Малинівська Л.І.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Lyudvig1980@i.ua

В сучасних умовах проблема забезпечення і підвищення безпеки у разі виникнення надзвичайних ситуацій стає однією з важливих соціально-політичних, економічних, соціально-демографічних та екологічних проблем. При організації навчання основну увагу слід зосереджувати на удосконаленні практичних навичок у виконанні функціональних обов'язків щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного

66

характеру, організації і проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.

Основними формами підготовки та перевірки рівня навчання усіх категорій населення з питань захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій на підприємствах, установах та організаціях незалежно від форм власності та господарювання вважаються комплексні об'єктові навчання та тренування, штабні об'єктові тренування та тактико-спеціальні навчання з формуваннями та командами об'єктів господарської діяльності. У ході навчань основну увагу потрібно приділяти досягненню злагодженості в роботі з ліквідації надзвичайних ситуацій.

Пріоритетними напрямками в освітній галузі з підготовки учасників навчально-виховного процесу до дій у надзвичайних ситуаціях вважають:

- реалізацію вимог щодо організації діяльності базових кафедр з питань цивільного захисту та безпеки життєдіяльності за відповідними напрямами і спеціальностями підготовки фахівців у вищих навчальних закладах; створення необхідних умов для здобуття науково-педагогічними кадрами, які викладають нормативні дисципліни «Цивільна оборона» та «Безпека життєдіяльності», додаткової спеціальної підготовки у сфері цивільного захисту;
- організацію спільних заходів з виховання у молоді громадських

почуттів та якостей під час змагань оборонно-масової та рятувально-прикладної спрямованості за програмою "Школа безпеки", прийняття участі у Всеукраїнському змаганні "Юний рятувальник" та ін.;

- проведення з учнями в позаурочний час вікторин, шкільних та районних олімпіад з безпеки життєдіяльності, цивільної оборони тощо.

Для закріплення знань та навичок, отриманих на заняттях, відповідно до фахових напрямків підготовки студентів вищих навчальних закладів включати до дипломних проектів розділи з підготовки та забезпечення роботи об'єкту господарювання - з урахуванням ризику виникнення джерел небезпеки, протидії їх вражаючим чинникам, запобігання або зменшення загрози життю і здоров'ю персоналу.

67

Навчально-виховна робота з дітьми повинна спрямовуватись на забезпечення необхідного рівня знань дитини для безпечного перебування в навколишньому середовищі, на вироблення норм поведінки у надзвичайних ситуаціях, свідоме бажання самостійно дбати про своє здоров'я. Саме тому дорослим важливо чітко усвідомити, що життєдіяльність дитини має бути не лише змістовною, але й безпечною.

Література:

1. Стеблюк М.І. Цивільна оборона: підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2004.
2. Методичні вказівки, щодо проведення дня цивільної оборони в школі. Фаховий журнал «Захист Вітчизни» 2000 рік. - с. 47.